

Anita Dernovšek, Mirjam Kalin, Andreja Krošelj Grubeša, Marija Polanec, Tanja Fabjančič

REFLEKSIJE RAVNATELJIC IN UČITELJIC O PROJEKTU VARNO IN SPODBUDNO UČNO OKOLJE

Reflections of Principals and Teachers on Safe and Supportive Learning Environment Project

Predhodni ogledi izbranih videov in zelo strukturirano in ciljno načrtovano delo ter aktivnosti znotraj spletne učilnice VSUO so mi odprli nove možnosti sodelovanja in drugačnega, predvsem kreativnega, igrivega druženja ... z mojimi učenci (sedmošolci, ki jih učim slovenščino in sem njihova razredničarka) z naslednjimi cilji:

- **znotraj skupine (razreda) se zavedati, da smo drugačni, se sprejemati v tej drugačnosti, predvsem pa želeli se spoznati, da bi nam bilo skupaj lepše**

V ta namen sem z njimi izvedla delavnico »Strani neba« in na podlagi vprašanj so se nam odpirali uvidi v opazovanje drug drugega, hkrati pa je vsakdo razmišljal o svoji naravi, dejanjih, razmišljanjih – kdo sem, kako delujem ... – in hkrati slišal, kako delujejo, razmišljajo, se odzivajo v določenih okoliščinah drugi. Zanimivo je bilo opazovati (na)ključno skupino, ki se je zbrala »na določeni strani neba«, saj so se znašli tam s sošolci/-kami, ki jih v svoji bližini po podobnosti niso pričakovali. Sodeč po odzivih otrok je vaja zelo dobro uspela. Otroci so sodelovali, k čemur je pripomoglo tudi to, da so skupinskega dela navajeni. V novi luči sem jih spoznavala tudi jaz.

- **Bolje (s)poznati se med seboj in povezati glede na skupne interese**

Izdelali smo t. i. adventni koledar, v katerega smo na kartico za posamezni dan napisali, kaj bomo ta dan počeli s seboj ali med seboj (nekateri dejavnosti so realizirane med rekreativnim odmorom, spet druge čez dan). Pri tem pa sem jih spodbujala, da jih uresničujejo čim večkrat in ne le na določen dan. Izkazalo se je, da so se zelo pozitivno odzvali na idejo, veliko jim je pomenilo, da so vođeni kot skupina. Večjega povezovanja sicer za zdaj še nisem opazila, zagotovo pa so okrepili samoprepoznavanje oz. samozavedanje. Načrtujem še več podobnih dejavnosti, a je že začetek zelo spodbuden. Pri nekaterih dejavnosti, kot so karaoke, ples, petje božičnih pesmi itd., se je opazilo, da so še precej sramežljivi in jim je bilo neprijetno, kar so tudi povedali. Pričakovala sem več sproščenosti in sodelovanja. Spoznala sem, da je »včasih« premalo, da se

učencem le občasno ponudi priložnost za druženje, ampak je potrebno veliko rednih priložnosti in vzajemnega spodbujanja.

- **Krepitev odnosa z menoj kot razredničarko**

Za ta cilj sem uporabila aktivnost s fotografijami, s pomočjo katere so metaforično prepoznavali mene kot razredničarko. Pri puku slovenščine sem jim pokazala različne fotografije, ki likovno ponazarjajo delovanje in namero posameznega razrednika (učitelja) ter posledično razred, ki ga vodi – tj. njih. Vprašala sem jih: »Katera oseba na fotografiji sem jaz? Zakaj se vam tako zdi? Katere/kakšno osebo si vi želite za razrednika – zakaj? Katere/česa ne marate, pojasnite?« Prebirali smo anonimna besedila in se zelo zabavali, hkrati pa spodbujali varno in prijetno okolje za izmenjavo misli, občutkov, mnenj in spoznanj ter izkušenj. Zanimivo mi je bilo slišati, kar so napisali, saj vedo, da lahko ustvarijo in izrazijo, kar želijo in čutijo – je pa res, da se zavedajo, kako pomembno je pri tem izbrati ustrezen način podajanja svojega razmišljanja kot tudi čustvovanja. Vse to pa prispeva tudi k cilju krepitve samozavedanja in samouravnavanja.

- **Izražanje počutja**

Tudi za ta namen smo izbrali eno od metaforičnih aktivnosti. Metafore lahko pomagajo k lažjemu dostopu do lastnih občutkov in občutij ter omogočajo bolj sproščeno izražanje. Tako sem se odločila za uporabo slike kot metafore za lastno dobro počutje s pomočjo vprašanja: »Kaj me spravi v dobro voljo?«. Učenci so prinesli v šolo različne slike, fotografije ..., ki jih spravijo v dobro voljo. Naredili smo plakat z naslovom »Kaj me spravi v dobro voljo?«, na katerega smo prilepili tako zbrane slike, fotografije ... in ga prilepili na tablo. Učenci so z zanimanjem prepoznavali in ugotavljali, kaj je kdo prinesel, kaj koga spravi v dobro voljo, ugotavljali, kaj ima kdo skupnega itd. S pomočjo tega plakata bom zagotovo načrtovala še kako dejavnost, kot osnovo za spoznavanje in povezovanje, predvsem pa jim bom omogočila, da se počutijo prijetno in sprejeto.

V prihodnje želim z delavnicami spodbujati empatijo in uvid, kako na različne načine (verbalno, neverbalno, s

svojimi aktivnimi in pasivnimi ravnanji ipd.) odpiramo ali pa zapiramo sodelovanje, svoje in počutje preostalih v skupini. Pri sebi pa preizkušati svojo vlogo in moč svojih ravnanj, da bi skupaj gradili varno in spodbudno učno okolje. Izziv mi je primerjati/opazovati/raziskovati medsebojno vplivanje na učno uspešnost učencev.

V naslednji fazi pa sem skupaj s timom opravila tudi prvi poskus prenosa na kolektiv med zaključkom prvega usposabljanja in začetkom drugega usposabljanja, kot je v projektu tudi priporočeno.

Ravnateljica je sklicala delovni sestanek, na katerem smo predstavili projekt: cilje in namene, potek ter aktivnosti,

ki smo jih medtem opravile članice tima. Učiteljem je bil predvajan uvodni video dr. Zore Rutar Ilc, ki odlično predstavi namen in cilje projekta. Izvedena je bila vaja: kako se vidiš kot razrednik/učitelj v svojem razredu, kako vidiš svoj razred (na podlagi izbrane fotografije). Kar precej učiteljev se je pozitivno odzvalo. Predstavili smo jim tudi spletno učilnico, za katero je bilo poudarjeno, da je v njej ogromno kakovostnega gradiva, s katerim si lahko približajo projekt, predvsem pa dejavnosti, s katerimi uresničujemo varno in spodbudno učno okolje.

Anita Dernovšek,
OŠ Vižmarje Brod

Glede na moje delovno mesto ravnateljice nimam prav veliko priložnosti, da bi stvari preizkusila v razredu. Kljub temu z velikim zanimanjem spremljam posnetke, si delam izpiske in s članicami tima izmenjujem mnenja, kaj je tisto iz projektnih aktivnosti, kar bi bilo učiteljem na naši šoli v največjo podporo pri njihovem delu. Pri tem izhajam tudi iz lastne učiteljske prakse v preteklosti in iz pogovorov z učitelji.

Ne glede na to imam tudi nekaj možnosti, da preizkusim predlagane ideje v drugačnih situacijah.

Najbolj se mi je že na začetku vtisnilo dejstvo, kako pomembno je, da spremljamo počutje učencev. Seveda sem jih doslej vedno vprašala, kako so, vendar sem ob tej vaji ozaveštila, da je bilo to bolj mimogrede. Če je bil njihov odgovor negativen (da počutje ni dobro), sem prehitro odnehala in se posvetila tematiki, ki je bila na sporedu, ali pa zašla v instant tolažbo.

Tako sem odtlej večkrat učence ob raznih pogovorih vprašala po počutju ter jim predlagala, da to opišejo z vremenom ali barvami. Če je bil odgovor, da njihovo počutje ni v redu, sem jim postavila še dodatno odprto vprašanje: Ali lahko poveš kaj več o tem? Kaj se dogaja? ...

Skratka, počutju učencev in pa tudi sodelavcev bom odslej posvečala več pristne pozornosti.

Glede na to da smo imeli nekaj težav z medvrstniškim nasiljem na šoli, smo se odločili, da izmerimo klimo. S svetovalno delavko, ki je tudi v timu, sva pripravili vprašalnik, ki je obsegal vprašanja za razredno klimo in pa vprašanja, ki so jih predlagali sami učenci pri razrednih urah. Ugotovili sva, da so učenci sami za anketo predlagali zelo podobna vprašanja, kot so v vprašalniku za merjenje razredne klime iz spletne učilnice. Doslej so na ta vprašanja odgovarjali v 9. in 7. razredu, v naslednjem tednu bodo še učenci 8. in 6. razreda. Čaka nas še analiza po razredih. Prvi pogled kaže na Gaussovo krivuljo. Na podlagi analize pa bomo še bolj okrepili dejavnosti za izboljševanje klime po razredih.

Na oglasno desko sem si kopirala stil učiteljev, saj menim, da moram sama o tem veliko razmišljati. Menim, da si sami sebe predstavljamo kot dobronamerne, pri tem pa spregledamo, da imamo sami lahko tudi elemente tehnokrata, elitista in sentimentalista namesto, da bi bili predvsem spodbudni, a hkrati odločni ("warm

demand"). Skratka, iskrena refleksija o samem sebi je nujna, če želimo napredovati.

Delavnico bomo s timom izvedli 4. januarja – datum smo določili glede na druge obveznosti na šoli. Šola ima še en tim, ki se izobražuje v mrežah šol na temo coaching. Ker sama delujem v obeh timih, sem ju povezala in bomo delavnico izvedli skupaj. Ugotovila sem namreč, da se vsebine zelo dopolnjujejo (pomembno je uglaševanje razreda, izvajanje "ledotalilcev" in povezovalcev). Tako bo tudi zasnovana delavnica (osnutek je že pripravljen). Veliko bo praktičnih primerov uglaševanja za boljšo klimo, prenesli bomo vprašanja o počutju, o tipih učiteljev in staršev, uporabili bomo vprašalnik za učitelje, vadili situacije z odprtimi vprašanji, preverili, kako dobri poslušalci smo. Na delavnici želimo velik poudarek nameniti tudi postavljanju odprtih vprašanj in izogibanju sodbam.

Ob zaključku šolskega leta 2022/2023 smo kot učiteljski zbor po aktivnih pregledali ponudbo vsebin v spletni učilnici varno in spodbudno učno okolje, nato pa na skupni delavnici poročali, kaj je bilo koristnega, uporabnega, zanimivega. Zatem smo izdelali SPIN-analizo in prišli do tega, da se je vredno priključiti projektu. Sama sem zelo zadovoljna, da sem del tima in da imamo na voljo vsebine, ki nam odpirajo nove poglede na poučevanje in učence ter nas ves čas spodbujajo tudi k lastni refleksiji.

Upam, da bomo s pomočjo vsebin kot kolektiv napredovali in napravili pozitivne korake k boljši klimi. Kot članica tima sem se pripravljana truditi, preučiti vsebine, nekatere poglobiti z dodatno strokovno literaturo, predvsem pa s timom reflektirati, kaj je tisto, kar potrebujejo naši učitelji in je najbolj vredno prenosa v prakso. Zadovoljna bom, če se bo v kolektivu okrepila zavest, da ni dovolj, da smo dobromisleči po naravi in da imamo občutek, da vse delamo prav, temveč da je vredno svoja znanja izpopolnjevati s pomočjo novih strokovnih vsebin ter tako obogatiti z naborom dejavnosti delati v smeri profesionalnega razvoja.

Naša prva delavnica, ki smo jo izvedli za kolektiv, je bila zelo uspešna in je požela pozitiven odziv, ki je presegal pričakovanja. Pokazalo se je, da je našim zaposlenim pomembno prav to, kar izpostavlja prvi modul. Dobra klima vpliva na uspešnost.

Mirjam Kalin,
OŠ Dobravlje

Jeseni 2023 sem se kot članica razvojnega tima vključila v program ZRSŠ varno in spodbudno učno okolje, ki je organiziran kot spletno vodeno usposabljanje (webinar, postavljen v spletni učilnici). Program je podrobneje opisan v članku koordinatorice Zore Rutar Ilc, sama pa predstavljam svojo izkušnjo z njim.

Prvi sklop, namenjen dobremu počutju in odnosni kompetenci, sem doživela kot uvajalni sklop v celoten projekt. Zame je bilo najpomembneje, da sem pridobila vpogled, katere vsebine projekt zajema in kako so predstavljene. Vsako temo oz. video sem si pozorno ogledala in naredila izpiske o temi, saj se sama tako najučinkoviteje učim. Vsebine so me pripravile do tega, da sem si podrobno pogledala digitalno bralnico in jo tako spoznala bolj od blizu. Pregledala sem tudi vseh 5 priročnikov *Vključujoča šola*.

Od 1. predavanja *Dobri odnosi in sodelovanje* so se me najbolj dotaknila vodila za pouk oz. oblikovanje aktivnosti (smiselnost, dejavnost, smo kos izzivom, čutimo spodbudo in podporo). Služijo mi kot opomnik ali »check lista« za pripravo dejavnosti. Prav tako mi kot opomnik služi aktivnost *beseda kroži*, ko se izražajo ideje, ki pa se jih ne komentira, ampak samo posluša.

Za delo z učenci sem v prvem razredu skupaj z njimi oblikovala pravila obnašanja; pomagali so tudi pri pripravi kartic, ki ponazarjajo pravila.

Ob 2. predavanju *Odnosna kompetenca učitelja* sem osvežila razliko med počutjem v razredu in klimo v razredu. Zanimiva aktivnost mi je bila tudi *počutim se kot*, aktivnosti še nisem uporabila, a jo želim uporabiti v prihodnosti ob pravi priložnosti. Dvema učenkama, s katerima imam DSP, sem ponudila vprašalnik o počutju v razredu. Rešili sta ga samostojno, potem pa smo se pogovorile o postavkah, kjer sta označili najnižje vrednosti. Prav tako sem rezultate predstavila učenkinima razredničarkama.

3. predavanje o pomembnosti dobrega stika je name naredilo zelo velik vtis; pripravilo me je do poglobljenega razmišljanja o sebi in svojem delovanju. Potrdilo mi je, kar vsak dan znova ugotavljam v šoli: da je dober stik z učenci ključ do uspešnega sodelovanja in prijetnega ter konstruktivnega pouka. Natisnila sem si tudi preglednico treh tipov nezdrave povezanosti z namenom boljšega razumevanja teh odnosov. Prav tako sem si natisnila prikaz štirih tipov staršev in učinkov starševstva. Ob težavah z učenci in/ali starši si to klasifikacijo preberem. Pomaga mi razumeti starše oz. situacije ter tudi svetovati, kaj bi starši lahko preizkusili, da bi bili njihovi odnosi z otroki konstruktivnejši.

Delavnica *moja zgodba* je bila zame izziv. Zahtevala je globok pogled vase. Natisnila sem si tudi prikaz 4 tipov učitelja ter se skušala najti v preglednici. Opazila sem predvsem spremembo iz enega tipa v drugega od začetka kariere pa do zdaj. Vsi natisnjeni prikazi mi služijo kot opomnik, h kateremu se večkrat vračam.

Pri 4. temi *vodenje razreda za dobro disciplino* sem si natisnila preglednico, na kaj lahko v razredu vplivam in na kaj manj. Preglednica mi pomaga kot opomnik, da

čisto vse ni povsem pod vplivom učitelja (npr. vrstniški odnosi) in da se tega morajo zavedati vsi udeleženci vzgojno-izobraževalnega procesa. To zavedanje mi je v pomoč, kadar sebi naložim preveliko breme ali mi ga skuša naložiti kdo drug.

Od omenjene teme sem si natisnila še korake za stopnjevanje signalov. Kartonček imam pri sebi kot opomnik za postopnost v razredu, kjer je večkrat treba signale stopnjevati. Zalotila sem se, da večkrat naredim prve korake, potem pa hitro preidem na zadnje, vmesne pa izpustim. Na steno v pisarni sem si nalepila tudi preglednico Premik v pojmovanju avtoritete.

V 5. temi sem pridobila potrditev svojih dognanj, in sicer da dobri odnosi vodijo do višjih učnih dosežkov. Motivirajo tako učence kot učitelja. Tema me je napeljala na to, da sem razmišljala o tem, kakšno šolsko kulturo imamo na naši šoli oz. kako jo doživljam jaz, katere vrednosti gojimo. Ugotovila sem, da je zelo težko postaviti skupni vrednostni okvir. V kolektivu se glede omenjenega zelo razlikujemo. Razsvetlila me je tudi ideja glede postavljanja vzgojnih ciljev: treba je poudariti delovanje šole in ne le (pričakovano) vedenje učencev.

V zadnji enoti prvega modula *Psihološki temelji zdravega psihosocialnega razvoja* sem osvežila pomen občutka varnosti in posledic, če tega občutka posameznik/učenec nima. Dotaknila se me je misel, da »si občutek varnosti otrok gradi z izkušnjami, da zmore reševati probleme«. Zelo mi je bil všeč del o psihološki odpornosti ter šestih korakih doseganja le-te. Sama bi se rada izurila v teh korakih.

Če povzamem, sem se v prvem modulu usmerjala predvsem v razumevanje vsebin. Nekaj sem preizkusila tudi na učencih. Zelo me zanima tema psihološke odpornosti in bi se o njej rada naučila več.

Kot tim smo v prvem modulu, začetnem modulu, predvsem debatirali o lastni izkušnji z učenjem preko spletne učilnice ter uporabnosti gradiv. Na eni izmed pedagoških konferenc smo predstavili potek projekta ter na kratko primere gradiv ter aktivnosti. Sodelavce smo seznanili z digitalno bralnico in dostopnostjo gradiv VSUO. Sodelavci so vedeli, da smo v projektu; eni so o njem poslušali z večjim, drugi z manjšim zanimanjem. Verjetno bo treba izbrati kako od praktičnih aktivnosti in jo izvesti na kateri od konferenc za uvodno motivacijo ter tako pritegniti kolektiv.

Andreja Krošelj Grubeša,
OŠ Raka

Tim za VSUO je že avgusta na pedagoški konferenci predstavil cilje in predvidene aktivnosti razvojne naloge. Predlagali smo, da bi tem vsebinam namenili ves septembrski teden dejavnosti. Sodelavci so dobro sprejeli predlog in načrtovane aktivnosti ter jih veliko tudi sami predlagali in pripravili.

V tednu dejavnosti, pri pouku in pri razrednih urah, sem uporabila različne aktivnosti, kot so barvni listki pri razredni uri, skupno oblikovanje bontona za posamezne programe (bonton v frizerskem salonu, bonton v laboratoriju), dejavnosti za preprečevanje nasilja, spodbujanje samostojnosti in individualne identitete, metode sproščanja, iskanje naših supermoči, pogovor o prijateljstvu in dobrih odnosih ter druge.

Najbolj uspešne so bile aktivnosti, ki so dijakom omogočale izražanje lastnih mnenj in občutkov ter spodbujale medsebojno spoštovanje. Manj uspešne so bile tiste, ki niso bile dovolj prilagojene različnim starostnim skupinam.

Dijaki so se pozitivno odzivali na dejavnosti, ki so omogočale sodelovanje in izražanje, še posebej na aktivnosti, ki so obravnavale teme, kot so nasilje, medsebojni odnosi in osebna identiteta.

Najbolj sprejeto je bilo ugotavljanje naših supermoči. Aktivnost jim je dala vedeti, da ima vsak od nas več supermoči, ki se jih ne zavedamo oziroma jih sami ne znamo dovolj ceniti. Izdelali smo plakat, ki se nahaja v matični učilnici.

Nekatere dejavnosti, ki sem jih načrtovala, niso bile ustrezne za njihovo starost, saj so bile pripravljene za mlajše dijake oziroma učence. V prihodnje bom aktivnosti prilagodila različnim starostnim skupinam. Poleg tega bi več pozornosti namenila spremljanju napredka učencev.

Želim izpopolniti svoje komunikacijske veščine in sposobnost vodenja skupine. Prav tako se želim še bolj

osredotočiti na individualne potrebe učencev in njihov emocionalni razvoj. Pričakujem, da bom v razvojni nalogi pridobila veliko znanj o pedagoških pristopih za spodbujanje varnega in spodbudnega učnega okolja ter predvsem veliko primerov dobrih praks, ki jih bom lahko preizkusila pri svojem delu.

Skrivnega prijatelja smo se šli tudi delavci šole. Za razliko od učencev je bila ta aktivnost s strani določenih posameznikov precej slabo sprejeta, saj so menili, da ne potrebujejo vzpodbud in iger, zato da so prijazni do drugih. A večina je bila dejavnosti naklonjena in tako so teden dni po šoli švigala različna prijazna sporočila, skromna darilca in druge pozornosti, ki so posameznikom lepšale trenutke. Odmori in prosti trenutki so bili pogosto namenjeni razpravljanju o vsem, kar se je ob tem dogajalo med posamezniki. Bilo je prijetno, vznemirljivo in zabavno. Pomanjkljivost te dejavnosti je bila le, da nismo določili točnega konca, se posedli vsi skupaj v zbornico in razkrili drug drugega. A v kolektivu, ki šteje več kot sto zaposlenih je to tako rekoč nemogoče, nerodno pa je tudi, ker vsi, kljub prijaznemu nagovoru in vabilu, niso želeli sodelovati. Nekateri sodelavci so bili namreč brez skritega prijatelja ...

Na konferenci smo izvedli še aktivnost *sever, jug, vzhod, zahod*. Učitelji smo se po svojih značajskih lastnostih razvrstili v skupino, ki nam je bila podobna. Dejavnost je razkrila našo različnost in podkrepila spoznanje, da različnost bogati, saj lahko drug drugega tako dopolnjujemo in gradimo. Ponovno smo prišli do uvida, da drug brez drugega ne moremo živeti. Aktivnost je bila zabavna, veliko je bilo smeha, a tudi razmišljanja in poglobljene analize. Sem res to, kar se mi zdi, da sem? Ali sem mar takšna, kot me vidijo sodelavci?

Marija Polanec,
Dvojezična srednja šola Lendava
Kétnyelvű Középiskola, Lendva

Naša šola je od jeseni 2023 vključena v program ZRSŠ varno in spodbudno učno okolje. V njem delujemo s pomočjo webinarso zasnovanih modulov (ob hkratni podpori skrbniških ekip OE ZRSŠ).

Moj prvi vtis je, da so vsa gradiva v modulu koristna in kakovostna. To, da so temelj dobrega vodenja učencev (in učiteljev) odnosi, mi je že dolgo znano iz lastnih izkušenj, prek gradiva pa sem to ponovno ozavestila.

Kot svetovalna delavka imam letos izjemno priljubljenost, da v 7. in 8. razredu v okviru razširjenega programa izvajam delavnice s polovico učencev, tako da lahko veliko predlaganih dejavnosti izvedem z njimi. Še pred začetkom predelave prvega modula sem vsako uro začela z vremensko napovedjo, kjer sem najprej jaz predstavila, kako sem, nato pa so z aktivnostjo za izražanje počutja *vremenska napoved* to storili še učenci. Z vajo vremenska napoved nadaljujem skoraj vsako uro, nekateri učenci so bili morda prvih nekaj ur malce zadržani, zdaj pa prav vsi brez zadržkov opi-

šejo svoje notranje počutje in čedalje pogosteje tudi povedo kaj več v zvezi s tem (tudi v zvezi s pozitivnim doživljanjem). Kadar njihovo "notranje vreme" ni sončno, jih po navadi povabim, da mi povedo kaj več o tem, če želijo, in večinoma se odzovejo. Pogosto nam to ponudi tudi res dobro iztočnico za pogovor o temi, ki je sicer nisem nameravala vključiti v tisto uro, a se potem izkaže, da je bila učenčeva iztočnica dragocena za vse v skupini.

Z učenci 8. razreda sem izvedla tudi vajo *kaj potrebujem za dobro sodelovanje*, učenci so najprej odgovorili individualno, nato pa so svoja mnenja podelili v skupini ter jih predstavili preostalim. Nastal je zapis, ki je zajel skoraj vse vidike dobre klime v razredu. Kadar delamo v skupini, učence večkrat spomnim na plakat, da ozavestijo, kaj je vsakemu od njih in skupini kot celoti pomembno za dobro sodelovanje. Za naprej bom to vajo opravila pri uvodni uri predmeta, iz ugotovitev bomo izhajali pri dogovoru o pravilih dela na delavnicah.

Ko bom februarja začela dejavnost z novima razredoma, bom gotovo vključila tudi vajo *opis s predmetom oziroma sliko*, tako da bodo učenci drug drugega lahko še bolje spoznali, začutili in tudi razumeli.

Ob pregledu vprašalnika o razredni klimi in dobri disciplini sem dobila potrditev, kako pomembno je vodenje prek odnosa z zavzetostjo za vsakega otroka. Na tem področju kot svetovalna delavka nimam težav, to spoznanje se trudim prenašati tudi med sodelavce, sploh takrat, ko se obrnejo name v zvezi s kakim učencem, pri katerem se pojavljajo vzgojne težave. Menim, da pogosto uspešnim učiteljem predstaviti pogled na otroka z druge strani, včasih uspejo dati pod vprašaj tudi lastno delovanje in pedagoško prakso. Vesela sem, da bomo lahko to z udeležbo v nalogi VSUO delali načrtno in upam, da bomo čim bolj uspešni.

Spoznala sem, da je področje, kjer se lahko sama še izboljšujem, formativno spremljanje. Ker na šoli deluje klub formativcev, se ga bom tudi sama začela udeleževati – da pridobim kako dobro izkušnjo s strani sodelavk ter morda tudi sama kaj prispevam.

Na nivoju tima smo na našem prvem srečanju opravile vaje *predstavitev s tremi besedami*, kaj potrebujem za dobro sodelovanje in kaj mi pomeni varno in spodbudno učno okolje (predstavitev s predmetom oz. fotografijo). Priznati moram, da je bila odločitev, da te vaje naredimo na nivoju tima, dobra, saj smo druga drugo začutile, spoznale, kaj nam je pomembno, ter tako pridobile pomemben temelj za dobro sodelovanje. O sodelavkah v timu sem izvedela, kaj jih navdihuje, kaj jim je pomembno v življenju nasploh in tudi pri sodelovanju, tudi v tem timu. Vse te informacije so mi zelo dragocene, saj mi omogočijo razumevanje odzivov, za katere jih morda prej ne bi razumela.

Kolektiv smo z namenom vključitve v RN VSUO seznanili že v lanskem šolskem letu, kot glavni motiv za vključitev pa smo poudarili dejstvo, da smo v zadnjih nekaj letih zaznali velik porast vzgojne (in tudi učne) problematike.

Pred pedagoško konferenco oktobra smo sodelavcem dali domačo nalogo, da si pogledajo predstavitevni video o RN VSUO ter nato zapišejo svoje mnenje in pričakovanja o RN, kar so na sami pedagoški konferenci zapisali na lične lističe ter pritrdili na plakat. Listke je

oddala večina sodelavcev in pričakovanja so v celoti pozitivna, česar smo veseli. Pedagoško konferenco smo začeli s čuječnostno tehniko postopno mišično sproščanje in trebušno dihanje 3-4-5 ter pogovorom o tem, kako pomembno je, da se znamo najprej sami ustaviti in zaznati svoje notranje doživljanje, šele potem smo lahko uspešni pri raziskovanju doživljanja otrok in lažje razumemo njihove odzive. Opaziti je bilo, da so se sodelavci različno sprostili, večina pa jih je po izvedeni vaji dajala občutek, da jim je bila izkušnja prijetna in koristna. Sodelavcem sem predstavila, da tudi v okviru predmeta RaP učence seznanjam z različnimi čuječnostnimi tehnikami ter da je to nekaterim lažje, drugim težje in da jih je treba pohvaliti, kadar jim uspe, in ne izgubiti voljo, če je učencem na začetku smešno.

Na sami konferenci smo pred delavnico o vzgojnih izzivih izvedli tudi vajo *predstavitev s tremi besedami* s pomočjo slike ali predmeta. Iz dinamike v skupinah je bilo opaziti, da jim je bila vaja všeč, kljub temu da so sedeli po lastnem izboru in so se med seboj relativno dobro poznali.

Decembra so bili vsi razredniki spodbujeni, da na razrednih urah z učenci izvedejo Unicefove delavnice na temo prijaznosti, ki so metodološko že pripravljene in diferencirane za predšolsko obdobje in vsako triletje. V naslednjih mesecih pa bomo članice tima pripravile delavnice za razredne ure s področja preprečevanja medvrstniškega nasilja.

Pomembno je, da v okviru zagotavljanja varnega in spodbudnega učnega okolja delamo z učenci, vendar pa se mi zdi še bolj pomembno, da se morajo premiki zgoditi tudi v glavah učiteljev.

Ob koncu prvega modula mi je tako zelo aktualno vprašanje, kako bi lahko njegove kakovostne vsebine v čim večji meri prenesli na kolektiv. Zavedam se, da bo iz modula v modul idej, kaj vse bi bilo dobro, da bi slišali in naredili sodelavci in sodelavke, čedalje več, in skrbi me, če nam bo uspelo najti prostor in čas, da jih umestimo v kolektiv na način, da ne bodo tega čutili kot dodatno breme ob vseh preostalih obveznostih, pač pa kot priložnost za skupno rast in dobrobit vseh v šolskem prostoru.

Tanja Fabjančič,
OŠ Žužemberk